

"İçtihat Metni"

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Asliye Hukuk Mahkemesi

I. YARGI YERİ BELİRLENMESİNE KONU KARARLAR

A. İstanbul 29. Asliye Hukuk Mahkemesinin 16.11.2022 Tarihli ve 2022/270 Esas, 2022/101 Karar Sayılı Kararı

Uyuşmazlığın kesinleşen mahkeme ilamında hükmedilen yargılama gideri ve vekalet ücreti alacağına ilişkin başlatılan icra takibine davalı borçlu tarafından yapılan itirazın iptaline ilişkin olup kesin yetkinin söz konusu olmadığı, genel yetkili mahkemenin davanın açıldığı zaman davalının yerleşim yeri mahkemesi olduğu, somut olayda icra takibine dayanak mahkeme ilamının Karadeniz Aile Mahkemesinin ipoteğin kaldırılması davasına ilişkin olduğu, davalının yerleşim yerinin Ereğli olduğu, davalı tarafça cevap dilekçesi ile yetki ilk itirazında bulunduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

B. Ereğli (Zonguldak) 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 18.01.2023 Tarihli ve 2023/15 Esas, 2023/12 Karar Sayılı Kararı

Dosyanın incelenmesinde davalı borçlunun gerek icra takibine olan itirazında gerekse de mahkemeye sunduğu cevap dilekçesinde mahkemenin yetkisine olan itirazının yanı sıra icra müdürlüğünün yetkisine itiraz ettiği, yerleşim yeri olan Ereğli İcra Müdürlüklerinin yetkili olduğunu belirttiği, öncelikle icra müdürlüğünün yetkili olup olmadığı konusunda inceleme yaparak dava şartı yönünden davanın usulden reddine karar vermesi gerekirken mahkemenin yetkisine ilişkin inceleme yapılmasının hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

II. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık

Uyuşmazlık, alacağın tahsili için başlatılan icra takibine vaki itirazın iptali istemine ilişkindir.

B. İlgili Hukuk

1.Farklı bölge adliye mahkemelerinin yargı çevresinde kalan ilk derece mahkemeleri ile bölge adliye mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarının giderilmesi isteminin hukuki dayanağı, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 21 ve 22 nci maddeleri ile 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un (5235 sayılı Kanun) 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan düzenlemelerdir.

2.6100 sayılı Kanun'un 6 ncı, 10 uncu ve 115 inci maddeleri, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (6098 sayılı Kanun) 89 uncu maddesi ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (2004 sayılı Kanun) 50 nci maddesi

C. Değerlendirme

1.İtirazın iptali davasında usulüne uygun olarak başlatılmış ve itirazla durmuş bir takibin varlığı dava şartıdır. İtirazın iptali davasını gören mahkemenin, icra takibinin yapıldığı icra dairesinin yetkisine yönelik itirazı öncelikle incelemesi gerekir. Mahkemenin yetkisine yönelik bir itirazın var olup olmaması, bu sonuca etkili değildir. Eş söyleyişle, itirazın iptali davasında, mahkemenin yetkisine itiraz edilmiş olsun veya olmasın, mahkeme öncelikle, icra dairesinin yetkisine yönelik itirazı inceleyerek kesin olarak sonuçlandırmalıdır. Kaldı ki, itirazın iptali davasını görme yetkisi, takibin yapıldığı yer mahkemesine aittir. O nedenle, mahkemenin, icra dairesinin yetkisine yönelik itirazı incelemesi doğaldır. Bu yetki itirazının incelenmesi sonucunda, mahkeme, kendisinin yetkili olup olmadığını da belirlemiş olacaktır.

2.İlamsız bir takipte yetkili icra dairesi de 2004 sayılı Kanun'un 50 nci maddesinin yollaması ile 6100 sayılı Kanun'un genel hükümlerine göre belirlenecektir. 6100 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesine göre genel yetkili icra dairesi, davalı gerçek veya tüzel kişinin takibin yapıldığı tarihteki yerleşim yeri icra dairesidir. Yine aynı Kanun'un 16 ncı maddesine göre ise haksız fiilden doğan uyuşmazlıklarda, haksız fiilin işlendiği veya zararın meydana geldiği yahut gelme ihtimalinin bulunduğu yer ya da zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi icra dairesi de yetkilidir. Aynı Kanun'un 10 uncu maddesine göre ise sözleşmeden doğan davaların sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinde de açılabileceği hüküm altına alınmış olup, bu sebeple sözleşmeden doğan para borcunun tahsili için başlatılan takipte, sözleşmenin ifa edileceği yer icra dairesi de yetkili kılınmıştır. Takibin konusu sözleşmeden kaynaklı para borcu olduğunda, 6098 sayılı Kanun'un 89 uncu maddesine göre, aksi kararlaştırılmadıkça para borçları alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ifa edilecektir.

3. Yetki itirazının incelemesi neticesi mahkeme yetkili olduğuna karar verirse borçlunun icra dairesine yapmış olduğu yetki itirazının reddine karar verilerek uyuşmazlığın esastan incelenmesine geçilecektir. Mahkeme yapmış olduğu inceleme neticesi takip yapılan icra dairesinin yetkili olmadığına kanaat getirir ise yetkili icra dairesinde yapılmış geçerli bir takip olmadığından dava şartı eksikliğinden davanın usulden reddine karar verecektir.

4. Dosya kapsamından, kesinleşen mahkeme ilamında hükmedilen yargılama gideri ve vekâlet ücreti alacağının tahsili için İstanbul 32. İcra Müdürlüğü'nün 2021/20604 Esas sayılı dosyası ile takip başlattığı, davalının yetkiye, borca ve faiz talebine itiraz ettiği, takibin durduğu, itirazın iptali davasının takibin başlatıldığı yer olan İstanbul 29. Asliye Hukuk Mahkemesinde açıldığı anlaşılmaktadır. İtirazın iptali davasını gören mahkemenin, icra takibinin yapıldığı icra dairesinin yetkisine yönelik itirazı öncelikle incelemesi gerektiğinden uyuşmazlığın İstanbul 29. Asliye Hukuk Mahkemesinde görülerek sonuçlandırılması gerekir.

III. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

6100 sayılı Kanun'un 21 ve 22 nci maddeleri ile 5235 sayılı Kanun'un 36 ncı maddesinin

üçüncü fıkrası gereğince İstanbul 29. Asliye Hukuk Mahkemesinin YARGI YERİ OLARAK BELİRLENMESİNE,

21.06.2023 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.